

Sygn. akt IV CSK 607/14

POSTANOWIENIE

Dnia 14 kwietnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosława Wysocka

w sprawie z wniosku Gminy Miasta G.

przy uczestnictwie K. Z.-W., E. S.-I., J. S., A. N. i Skarbu Państwa Prezydenta Miasta G.

o stwierdzenie zasiedzenia,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 14 kwietnia 2015 r.,

na skutek skarg kasacyjnych wnioskodawcy i uczestnika postępowania Skarbu Państwa Prezydenta Miasta G.

od postanowienia Sądu Okręgowego w G.

z dnia 21 listopada 2013 r., sygn. akt III Ca [...],

I. odmawia przyjęcia skarg kasacyjnych do rozpoznania;

II. zasądza od wnioskodawcy na rzecz uczestników K. Z.-W. i A.N. kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) zł z tytułu kosztów postępowania kasacyjnego

UZASADNIENIE

Uczestnik postępowania Skarb Państwa - Prezydent Miasta G. zastępowany przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa oraz wnioskodawczyni Gmina Miasto G. wnieśli skargi kasacyjne od postanowienia Sądu Okręgowego w G. z dnia 21 listopada 2013 r., wydanego w sprawie o nabycie własności nieruchomości przez zasiedzenie.

Uczestnik uzasadnił wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania jej oczywistą zasadnością, wskazując, że Sąd odwoławczy oczywiście wadliwie ocenił, iż wskutek wniesienia przez jedną z uczestniczek „skargi o wznowienie postępowania zakończonego postanowieniem z dnia 17 grudnia 1968 r. sygn. II Ns [...]” w sprawie doszło do „przerwania biegu terminu zasiedzenia biegnącego przeciwko następcom prawnym właściciela nieruchomości” objętej wnioskiem Gminy.

Wnioskodawczyni natomiast wniosła o przyjęcie jej skargi do rozpoznania „z uwagi na okoliczność przewidzianą w :

- a. art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. - występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego wymagającego rozstrzygnięcia, co do sposobu identyfikacji kształtu posiadania jako posiadania w dobrej wierze w sytuacji gdy zasiadający Skarb Państwa legitymowany był wpisem w dziale II księgi wieczystej uzyskanym na podstawie wydanego przez Sąd powszechny orzeczenia,
- b. art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. - potrzebę pogłębionej wykładni przepisu art. 172 k.c. w zw. z art. 234 k.p.c. wywołującego rozbieżności w orzecznictwie sądów
- c. art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. - oczywistą zasadność skargi”.

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub

skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może zostać osiągnięty jedynie przez powołanie i właściwe uzasadnienie istnienia wymienionych przesłanek, a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi do rozpoznania następuje na podstawie oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają przyczynom kasacyjnym wymienionym w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Uczestnik, powołując się na oczywistą zasadność skargi, nie uzasadnił wniosku stosowną argumentacją prawną, która zmierzałaby do wykazania kwalifikowanego, ewidentnego naruszenia powołanych w skardze przepisów prawa materialnego lub procesowego, możliwego do stwierdzenia bez merytorycznej analizy zaskarżonego postanowienia oraz podstaw skargi (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49, z dnia 5 października 2007 r., III CSK 216/07, niepubl. i z dnia 11 sierpnia 2011 r., IV CSK 163/11, niepubl.). Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania z powodu jej oczywistej zasadności sprowadza się do przytoczenia jednego z materialnoprawnych zarzutów skargi oraz powtórzenia obszernej argumentacji prawnej przedstawionej na jego uzasadnienie, z całkowitym pominięciem aspektu „oczywistej”, kwalifikowanej jego zasadności. Sąd Najwyższy wszechstronnie już wyjaśnił, że uzasadnienie wniosku oraz podstaw skargi to dwa niezależne i odrębne jej elementy konstrukcyjne, pełniące odmienne funkcje, a zatem nie mogą być traktowane zamiennie (por. postanowienia z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52 i z dnia 3 grudnia 2003 r., I CK 421/03, Prok. i Pr. 2004, nr 2, poz. 38). Uzasadnienie podstaw skargi samodzielnie służy wykazaniu, że skarga jest zasadna i zasługuje na uwzględnienie, nie zaś, że zasadność ta ma oczywisty, kwalifikowany charakter. Obszerne uzasadnione twierdzenia skarżącego o naruszeniu powołanych w skardze przepisów nie można zweryfikować bez przeprowadzenia analizy sformułowanych zarzutów, która na obecnym etapie postępowania byłaby niedopuszczalna, a ponadto stałaby w sprzeczności z charakterem powołanej przesłanki. Należy dodać, że przytoczone kontrowersje dotyczące charakteru skargi o wznowienie, który może mieć znaczenie dla oceny

możliwości przerwania biegu terminu zasiedzenia na skutek wniesienia takiej skargi, podważają twierdzenie o oczywistej zasadności skargi.

Wnioskodawczyni także nie wykazała powołanych przesłanek mających uzasadniać przyjęcie skargi do rozpoznania, nie uzasadniając twierdzenia o ich wystąpieniu we właściwy, wyjaśniony przez Sąd Najwyższy, sposób, i pomijając wymaganą argumentację prawną. Skarżąca wadliwie też skonstruowała uzasadnienie wniosku, gdyż odniosła się łącznie do wszystkich powołanych przesłanek, zamiast do każdej z nich z osobna.

Skuteczne powołanie się na przesłankę przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wymagało wskazania określonego problemu prawnego, który miał w sprawie wystąpić, zaprezentowania różnych możliwych sposobów jego rozwiązania oraz przedstawienia argumentów przemawiających na rzecz każdego z nich, wyjaśnienia na czym polegają poważne wątpliwości związane z wyborem danego rozwiązania, przekonania o „istotności” przedstawionego zagadnienia oraz o jego uniwersalnym charakterze, a zatem o tym, że jego rozwiązanie będzie służyło rozstrzygnięciu innych podobnych spraw (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11 i z dnia 23 grudnia 2008 r., IV CSK 454/08, niepubl.).

Wymagania te nie zostały spełnione. Powołana przez skarżącą kwestia prawna stanowi jedynie przejaw wątpliwości skarżącej odnośnie do prawidłowości dokonanej przez Sąd odwoławczy oceny posiadania nieruchomości, której dotyczył wniosek, pod kątem dobrej lub złej wiary. Uzasadnienie wniosku poza wskazaniem tej kwestii ogranicza się do argumentacji odpowiadającej uzasadnieniu podstaw skargi, a zatem dotyczącej jedynie jej zasadności. W skardze brak natomiast argumentów prawnych, które zmierzałyby do przekonania, że w sprawie rzeczywiście pojawił się istotny, abstrakcyjny problem prawny, którego rozwiązanie budziłoby poważne trudności i wymagało ingerencji Sądu Najwyższego.

Powołanie się na potrzebę wykładni wymienionych w skardze przepisów prawa jako wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, a zatem na przesłankę określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., wymagało przedstawienia orzeczeń, które świadczyłyby o takich rozbieżnościach. W uzasadnieniu wniosku

skarżąca nie tylko judykatów takich nie wskazała, lecz - wbrew wcześniejszemu twierdzeniu - argumentowała, iż orzecznictwo to tworzy „utrwaloną linię”.

Wskazując, że skarga jest oczywiście zasadna, należało przede wszystkim powołać przepisy, które doznały oczywistego naruszenia oraz przedstawić argumenty prawne świadczące o tym, że naruszenia te mają ewidentny charakter. Skarżąca skoncentrowała się na wywodach o zasadności podniesionych zarzutów, nie wykazując kwalifikowanego naruszenia przepisów możliwego do stwierdzenia bez oceny podstaw skargi.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia obu skarg do rozpoznania.

O kosztach postępowania kasacyjnego należnych uczestnikom K. Z.-W. i A. N. od wnioskodawczynie Gminy Miasta G. rozstrzygnięto stosownie do art. 520 § 2 k.p.c. w zw. art. 398²¹, art. 391 § 1 i art. 13 § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania kasacyjnego na rzecz uczestniczek J. S. i E. S.-I. nie orzeczono wobec braku powiązania wniosków o zasądzenie tych kosztów z wnioskami o odmowę przyjęcia skarg do rozpoznania.